آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مركزی قومیته‌سینین
اورقانی
نمره ٦٥ (٣٥٤) ایكنجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله
اداره اولونور
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی
مركزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

٥ شنبه ٣٠ آبان ١٣٢٥
تك نمره ١٠ شاهی

آبونه	ایللیك	١٢٠ ریال
٦	آیلیغی	٦٥ «
٣	«	٣٥ «
١	«	١٢ «

طهراندا ارتجاعی روزنامه‌لر گوبه‌لك كیمی گوووه‌رمكده‌درلر

جلادلار ال ساخلامالیدرلار

ملتی قیرماق، آزادیخواهلاری تحقیر ایتمك، ملتی دموقرات!! عنصرلرین حاینا یتیشمكه وادار ائده‌بیلر.

آذربایجان مسئله‌سینین استفاده ایتمك ایچون آذربایجان باره‌سینده بحث ائده‌ن ساتیلمیش روزنامه‌لر خصوصی دایره‌لرین دستوری اوزه‌ره آذربایجانا حمله ایتمكدن درجه‌به اولور، اولسین چكینمیرلر.

بو روزنامه‌لر گونده‌ن ـ گونه آرتیر و قوتلانیر. گوبه‌لك كیمی گوورمكده اولان بو روزنامه‌لرین آرتماسینین اساسلی سببلری ندر؟ بونا جواب اولاراق بو صون سیاسی جریانلاری قید ائتمك اولا بیلر.

انتخاباتین یاخینلاشدیغی بو زماندا یاسیب ـ كسیب ـ اسلحه‌سیز و كاملسیز آزادیخواهلاری اولدیریب زندانلارا گوندرمن مكه‌ده‌ن گوزی یالچیقلی گلمیش دموقرات؛ عنصرلر ایران ملتی‌نین مقدراتینی حل بو مملكتین «مصالح عالیه»سینی حفظ ایتمك اوغروندا الله‌ریندن گله‌نی اسیرگه‌میب و توز ایله دیگرلری كیمی ملی مجلسه نماینده یوللاماق و دوزه‌لتمك ایسته‌ییرلر. بو كیمی ارتجاعی مقاماتین طرفیندن ظاهره چیخمیش روزنامه‌لرین فعالیتلری حقیقتی تورت ـ باسدیر ایتمكدن باشقا هئچ بیر زاد ایلا بیلمز.

مرتجعلرین نیت و مقصدلرینی حیاته كئچیرمك اوغروندا چالیشان روزنامه‌لرین دوتدوقلاری یول ایرانین یوخلیغی و استقلالینین هملتكی ایله قورتاریر. اونلار مسئله‌لری باشقا جوره جلوه‌لندیریب ایرانین خارجی و داخلی سیاست محیطینی اولدوقجا قارانلوق ائدیریب و آزادلیق آغاجین كوكیندن بالتالاماق ایسته‌ییرلر. ایندی بو كیمی روزنامه‌لرین ظاهره چیخماسینین سببلری یالنز ایران ملتی‌نین آزادلیق و استقلالینی آرادان آپارماقدان عبارتدر.

لاكن هر گونده‌ن گوزه‌لتمك قویان بو ملت دشمنلری ایران خلقلرینین آزادلیغینی اسلحه و جیلارا سالماقدان تمامیله ناامید اولمالیدرلار.

بوتون دنیادا آزادلیق جریانی قوتله‌نیر و دنیانین هر یاریجاسی اولان ایراندادا شبهه سیز اولاراق حیاته كئچه جكدر.

ایندی بوز میلرجه ملتین مبارز عنصرلری واحد بیر جبهه‌ده ارتجاع علیهینه مبارزه آپاریرلار. ارتجاع ژاندارم و پولیسه قاورانلارلا توز تیر میمكنه اولان آرزو و گوشتلرینی حفظ ائده بیلمه‌یه‌جكدر.

آذربایجانین دموقراتیك نهضتی ایندی بوتون ایران خلقی ایچون آزادلیقلارین الده ایتمك اوغروندا

بیر بوك بیر سرمشق اولمیشدر.

ارتجاعی روزنامه‌لرین آذربایجانا حمله ایتمكلریله آذربایجان نهضتی توز یئنی ـ الخلق اهمیتینی الدن وئرمیه‌جكدر.

آذربایجان خلقی مرتجعلره دفعه‌لرله درس وئرمیش و خلق آزادلیغینا تعدی ائده‌نلرین تكلیفلرین آیدینلاشدیرمیشدر.

ایندی آذربایجان خلقینین نهضتینی تحقیر ائده‌نلر تك آذربایجان خلقی دئییل بلكه ایران ملتی‌نین آزادلیغینا اهانت ائدیرلر. آذربایجان خلقی‌نین قیامینه مستوفی لرین و طهرانین «قصر نشین»لرینین تحقیرلری سبب اولمیشدر.

آذربایجان خلقی قیام ایتدی، لاكن ایللر بویی ایران خلقی‌نین قانین سوران عنصرلرله حسابلاشادی اونا گوره دركه مشروطه انقلابیندان سوء استفاده ائده‌نلر ایندی یئنه ده ملته حكومت ائدیر و یئنه ده حكومت ایتمك ایچون اسلحه و ژاندارم ایله مجلسه نماینده گوندرمك اوغروندا خلقی اولدیریب قیریرلار.

آذربایجان نهضتینین باشچیلارینی حیاسیزجاسینا اهانتلره معروض ائدن ارتجاعی مطبوعات آذربایجان خلقینی توز دوتدیغی یولدان قایتارا بیلمز. بیز ده اونلارا اهمیت وئرمه‌دن توز تاریخی وظیفه‌میزی یئرینه یئتیرمكده ییك.

اونلار توزلری دئییب توزلری ائشیده‌جكلر.

بیز «مارشال شهریور»لری، لاله‌زار و استانبول پهلوانلارینین دیاغ حالادا گونلرینه ده بلدیك.

آذربایجانین نهضت ائتدیگی گونلرده بیر بیئیك آسقیرجاقین جامه‌دانلارینی یاغلاییب عراقا، آمریكایا قاچان جنتلمن آقالاری چوخدان تانیریق.

ملتی عصیانی لشدیرمك ملتین ایكینجی نهضتینه سبب اولسا ـ اوزمان داها جامه‌دانلاری یاغلاماق ایچون امكان تاپماق چتیندر. ملتین آزادلیغینا مرتجعلر داها آرتیق حرمتلی ساخلامالیدرلار. ملت حساب ایسته‌دیگی صورتده اونا جواب وئرمك آسان دئییلدر.

دوسیه‌لری راكد قالان «یئنی دموقرات»لار، اوتانمازجاسینا میدانا آتیلان روزنامه‌لرین قارشیسینی آلمالیدرلار.

فریدون ابراهیمی

صلح اوغروندا

-١٠-

چرچیل هیتلرین تختینده

معاربه دلاللاری كئچمیش سنتیابر

آیندا توز نقشه‌لی پروپاگانده‌لاری ایچون گئنیش بازار یاراتمیش و وارثه‌لریله توز كئیف مناظلارینی حراجه قویموشلار.

سنتیابرین ١٩ نده «وینستون چرچیل» زوریخ اونیورسیته‌سینده بیر معروف ایتمیش و بوتون اوروپا سوزلرینی صون درجه ده مكمل میكروفونلار واسطه‌سیله دنیایه یئلده‌یرمیشدر.

بو سوزلر پاریس صلح قونفرانسیندا اولان ٢١ دولت نماینده‌لری و بوتون دنیا مطبوعات نماینده‌لری‌نین ده قولاقلارینا یئتیشدی.

چرچیل توز نقشه‌سینی بئله بیان ایتدی:

ـ «بو گون من سیزین ایچون اوروپا فاجعه‌سی حقینده دانیشماق ایستیرم. بو تجیب قاره دنیانین ان مدنی بیر قسمتین تشكیل ائدیر.

بورا غربی ملتلرین مسكنی و بوتون عالی نژادلارین بئشیگی در...

.... بیز اوروپادا صلح و امنیت شرایطی یاراتما لیق. اونا گوره بیر نوع «**اوروپا بیرلشمیش دولتلری**» وجوده گتیرمه‌لیك...

آلماندان یئنی تمرش قوه‌سی‌نی سلب ایتمك لازمدر ولی **گرگ كئچمیشی یاددان چیخاردیب و جزادان واز كئچمك**.... برنجی قدم اوروپا داخلینده یاشایان «خانواده» نین اساسین تحكیم ایتمك ایچون **فرانسه**

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

دولت تیاترو بناسینده
فرقه میزین فعال عضولرینین
بیر مهم اجلاسی

دونن آیین ٢٩ ـ ندا گون اورتادان ٤ ساعت یاریم صونرا، تبریز شهر قومیته‌سینین دعوتی اوزه‌رینه فرقه‌میزین ١٢٠٠ نفردن آرتیق فعال عضولرینین اشتراكی ایله بیر مهم قونفرانس تشكیل تاپدی.

فرقه‌میزین صدر معاونی آقای بادگان تهرانداكی مذاكره‌لر واونون نتیجه‌سی باره‌سینده مفصل توضیحات وئردیكدن صونرا، آقای پیشه‌وری فرقه‌میزین گله‌جك تاكتیكی حقینده چوخ مهم بیر نطق سویلدیلر. صونرا آقای ولائی بو مهم اجلاسدا حاضرلرین طرفیندن آلینان قراری گوروتیلی آلقیشلار وهوررا سسلری آراسیندا اوخیدیلار، ساعت آلتی یاریمدا بو مهم اجلاس خاتمه تاپدی. نطقلرین و آلینان قرارین متنلری گله‌جك نمره‌میزده درج اولوناجاقدر.

نجی خشگنابی

« بیر آدام عربستان دان »
فیلمی

بیر آدام عربستاندان یاد ائدركنمن» ایندی وطن سینماسیندا وئریلن بیر قیلمیت آدی دیر. بو فیلم موضوع اعتباریله ان یاخشی فیلملردن حساب اولونا بیلر، اسپانیادا فاشیزم علیهینه مبارزه آپارانلار اسپانیادان قاچماق مجبوریتینده اولدیقدا فرانسه‌یه پناه لانیرلار. ویشی حكومتی دوروشنده فرانسه فاشیست افسرلری اسپانیادان فرانسه‌یه اوز تویوب گلنلری صون درجه‌ده سیخیشتی و اشكنجه آلتیندا ساخلامیشلار. اونلار تویون سوروسی كیمی بیر محوطه‌ده یاشاییب، آذوقه و پئشك جهتیندن صون درجه‌ده داراشیقدا قالمیشلار. لاكن یئنه ده توزلرین ایتیرمه‌ییب ـ فاشیزم ایله آپاردیقلاری مبارزه‌یه دوام وئریرلر. فاشیست ژاندارم افسرلری اونلاری تحقیر ائدیر و آخیرده سروان «ریكاردی» «لاز» ی آرادان آپارماق مقصدیله اونون دسته‌سینی آفریقادا ایشله‌مكه گوندرییرلر.

اونلار سربزه آلتیندا، شالاق و قورخو آلتیندا ایشله‌ییرلر، اسیرلر كیمی یاشاییرلار. بو فرانسه نجیب ملتی‌نین عمومی فكرلری‌نین عكسیدر. آخیردا لاز قاچماقا موفق اولور. خسته‌خانه‌ده اولان دكتر اونو یولاسالیر و وطن پرستلرین یاهینی اونا وئریر. بو زمان مریضخانه‌ده اولان جاسوسه اونو وورمیش دیر. لاكن دكتر ال ایاغینی داغیتمیر، وظیفه‌سینی لایقینجه یئرینه یئتیریر...

لاز وطن پرستلرین یاهینین توز سئودیگی فاشیزم مبارزه‌سینده اشتراك ائتمه‌دن بیر قیزا وئریر. آخیرده سروان ریكاردی بو یاهینی اونون

الیندن چیخاریر. سروان ریكاردی دا بو قیزی سئویر. اونا گوره‌لار بو قیزدان سرمنظر ائتدیگینی قبول ائدیگی

قالانی ٤ نجی صحیفه‌ده

دنیا خبرلری

گئنیش كوتله‌لرین طرفدارلیغی نتیجه‌سینده فرانسه مجلسینده بیرینجی‌لیك قازانیب گرمك تولكه‌نین ایشلرینی اداره ایله‌سین حاقینده بو مكتوبدا دیلیندیركه كمونیست و سوسیالیست فرقه‌لرینین مجلسده كفایت ایدیجی قوه‌لری واردر بیر گوجلی فرانسه وجوده گتیرمك ایچون گرمك كمونیست و سوسیالیست فرقه‌سی بیرلشیش حكومت تشكیل وئریب و دولت ریاستینده كمونیست فرقه‌سی عهده‌سینده اولسون كمونیست فرقه‌سی توز وظیفه‌سینی یئرینه یئتیرمك ایچون هر جوره فداكارلیغا حاضردر. فرانسه سوسیالیست فرقه‌سی یاخین جلسه‌سینده بو باره‌ده لازمی قرار آلاجاقدر.

اطریشده

اطریشین مركزی شهری اولان وینه شهرینده متفقلر شوراسی تشكیل ایدیلیب قرار آلیشدركه اطریش دولتی نازیلره تقاعد وئریمكدن امتناع ایله‌سین حاقینده قرار اولوشدور كه جاری ایلده اطریش اقتصادی ایشلرینین صورتی اطریش دولتندن ایسته‌ییلسین

انگلتاندا

انگلیس كارگر فرقه‌سینین نماینده‌لرینین بیر عده‌سی مجلسده و كارگر دولتی‌نین خارجی سیاستی انتقاد

یئلده‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

آذربایجان رادیوسندان

سووت آفاقی عالملر هیئتی فرانسه‌یه حركت ائدیبلر

سووت آفاقی عالملریندن عبارت بیر هیئت بویوك فرانسه عالمی پاستورین وفاتینین ٥٠ نجی ایل دونومی مناسبتیله پاریسده تشكیل ایدیلمیش یئغینجاقدا اشتراك ایتمك ایچون پاریسه دوغرو حركت ائتمیشلر بیر نئچه‌لر سووت آفاقین آكادمیا عالملریندن ده بو هیئت عضولریندن دورلر.

نروژ تجارتی هیئتی موسقوایا گئتمیشدر

نروژ حكومتی‌نین تجارتی هیئتی نروژین باش وزیری ریاستیله مسكووا یا گئتمیشلر نروژین صنایع نماینده‌لری ایسه بو هیئت عضولریندن دورلر.

بیرلشمیش ملتلر تشكیلاتیندا

بیرلشمیش ملتلر تشكیلاتینین اداره كمیته‌سینده ١٩٤٧ نجی ایلده تشكیلاتین دائمی یئری اروپادا اولماق باره‌سینده او كراین نماینده‌سینین وئردیگی پیشنهادی خصوصیندا دانیشیق اولاجاقدر

فرانسه كمونیست فرقه‌سی‌نین بیانه‌سی

فرانسه كمونیست فرقه‌سی فرانسه سوسیالیستلرینه خطاب بیر مكتوب نشر ایتمیشدر بو مكتوبدا دیلیشدر كه كمونیست فرقه‌سی فرانسه ملتی‌نین

شیراوزلی

تعارف...

خواهش الدیرم قلبنزه گلمه سین...

بوواردا بیر آدام یوخدور، که بیری اوتوراق دوز دانیشاق. منیم سوزیمی بوتون ایشلرینیزدن، آغیز یا قارا نوروزلی. خوشیمدا گلسه بعضی ایشلری بیر دمن درجه ده خوشیم گلمیر. اودا قوناقلیقدا زاد دا تعارف ایشه دن. بوبوک کیچیک بله دمن گوروبگت ایشلرمن عبارتدور. عرض اله بیم آغامین قوللوغینا. بوندان قبدیم بیزده قویالیق گورمیشک. هئه میز باشیندا دوروب. آقاباشی لکن گلمیر نه میشدن چکسالر. قاشق اینه جووواک یشکینیز قالسین او یاندا. شجعه اولا بیلرکه قوجالی، جوانلی بیر میزین باشیندا آشاغی. یوخاریسی گوزله مه دمن دوروب هئچ اولماسا (بویوروب - بویوروب) دا بیر دفعه سوز!

بوندان قدیم مجلسین یوخاری باشیندا ال یوماق اوستونده بر ساعت دانیشیق گئدیب ال سووی تسوکن آفتابا. لکنی هی بسوتسون قاباغینا دوتارفی. هئی اونون قاباغینا اوزادیه‌ردی جانون ایچون اولماز. بو دیه‌ردی، مبارك باشون ایچون یوخارام. ایندی بیرده گوروبرسن باشلادیلار. دای هئچ بیرغینیدا خبر آلمادیلار.

قاپودان گئچمکده او جور، تعارف زاد ایشیرلر. دوزی منیم بوندان آجیغیم گلیر. آدام یول - یوندمی یلسه یاخشی دیر. منیم باشیم بوبیره گلیب آتامین یانیندا بیر دفعه باشی آچیق اوتورمامیشام. بیر دفعه‌ اوزیمی قیرخامامیشام.

بیزیم آرامیزدا تعارفلر، تعارفین بیترین بیلیریك. او گونلری یولداشلاریمین بیر بئی خیابانین او الینده گوروب اوزاقدان اونا، ها سلام وئردیسم گورمه دی. آخیردا بو تایدان اوتایا گئدیب سلامبورلمك مقصدیله خیابانین اورتاسی ایله قاچیردیم بیرده گوردیسم بیر ماشین ۱۹٤۹ میسینینده الله یل توتون گلیر.

ایسته‌دیم توزیمی قاباقا سالیب اوتایا آتیلام. بیر اوندا گوردیم ماشین خاخسلادی. تورمز وورروب طه‌رلردن توستی قالخدی. شیررور... سی گویه یوکسلدی. ماشین دوردی. آنجاق بیرتیکه چوره‌گیم اووسانایا دوشوب ماشین آلتیندا قالیادیم، دالی قاییدیم. شوفر باشینی پنجره‌دن ایشیکه اوزادیب دلدی: آغا بویوروون!

من - نه خیر، سیز بویوروون!

شوفر - خواهش الدیرم سیز بویوروون، سونرا...

من - جانون ایچون اولماز.

شوفر - چوق خواهش الدیرم.

من - قیرمیکندر، سیز بویوروون.

شوفر - آخی بو ادبسیزلیك اولار.

من - اختیاری‌نیز وار - اسار اه‌نیز وار...

شوفر - من توتلوم بویوروون.

من - سی - توله سن گئچه‌رم.

شوفر - بنده بو جسارتی ایشه‌رم

من - بوکه عبالتلیك اولدی...

او دئدی - من دئدیم، منده دئدیم - او دئلدی. آخیردا مجبور قالیب گئچدیم. بو توزی آنلاماقدان دیر. گوردیم یولداشیم اوردیها گئدیر. هوولسك قاچیب اونو یئتیشمك ایچون چالیشدیم. بیر اوندا گوردیم بیر خانم ایله ترقلوقدیق. خانیمین گیفی یئره دوشدی. سونرا اگیلیب - خانم! فوق العاده معذرت ایسته‌ییرم باغیشلایین! دیه گیفی ایکی اللی اونا وئردیم.

خانم حرصلنمیشدی سه ده - مرسی، یاردون! دیه منی اوزاقلادی.

بالغیسی یوخاری قوروزلیاندا گوردیم یولداشیم اوزاقلا شیب و منیم الیم اونا سلام وئرمکدن چیخاجاقدور. داپاتا بئی دمن قوت وئردیم. گوجی بلا ایله اونوشدیریب بو و کیمی گورونودیم، سلام علیکم آغا - ماشاءالله اوروجلیق آی کیمی اولوبسیز - دیه اوزینه باتدیم گوردیم باباسیو منیم یولداشیم دمیا ننی، آیریسی - ایمیش، من اونا یئرسیزلیشم...

منیم اوزینه باخیب تعجبلندی.

- باغیشلایین آغا! من سهو ایتمیشم - دیه دای لولی - توزینه غیرلادیم. قولوندان یاپیشیب دئدیم خواهش الدیرم گئدمك کافه نوینه، کافه اوینه گئدیك. ییندمت ایکی قات تنظیم ایله دی. بو توزی آنلاماقدان دیر. ایکی فنجان قهوه ایچیب دوروب گئدیك.

تعارف ایتمك لازملی یئرشیدور، ایم یونا زه هله گلمیش جوانلار اونو گوزله سه‌لر ییس اولماز. آنجاق اوخت - اوسته زمانه ده گئتیلیب و داها بو جور زادلارا اهمیت وئرمیرلر. من یئنه عادتیم اولدیغی کیمی سیزدمن عذر ایسته مك ایسته‌ییرم:

« خواهش الدیرم قلبنزه گلمه سین، جسارت دی ها، چوق باغیشلایین، بنده ارادتیم وار سیزه، مخلصم، چاکرم عبدم، بنده‌یم، اختیارینیزوار، تشکر الدیرم...»

اسماعیل محمدی

دونن گنجه آی کیف ها...

ساغ الی اونون یوخوندا ایکن سول الی ایله بیر قطعه یوزلیك چیخاردیب و اونون یاناغین اوستونده‌کی چیراقا دوتدی و بسودا سئیوت آلاگوزلرینه تصدق اولسون دیه یاندیردی. بو، اوچونجی یوزلیك ایدی که حمید او گئجه اونون آلاگوزلرینه تصدق دیه یاندیردی. لاکن اگر دوغروسون ایستیرسیز اونون نه آلاگوزلری وار ایدی و نه قیزل دوداقلاری... وحتی‌حاجی خانملاردا اندا بیله چیرکین زن ایدی. آنجاق اونون اوزینه باخدیغی یو باغلار و عرقین تتقسی اولدیوحمیدین گوزینه بیر حوری دوندرمیشدی! او، چوخ تازیله حمیدین ساغ‌الوئونا و سینه‌سینه تکیه ایدیب و اینجکی بارماقین آراسیندا دوتدوش سیگاریی چکیر وتوسوستونی حمیدین اوزونه یوفلکورردی. یوزلیك اونون باشی اوسته یاندکن بخالاخاطرین قالماسین دیه... منیم‌ده جانیم سنه قربان دیه، حمیده جواب وئریردی. مگر دلی ایدی که جانین حمیده و یا مثلا اونون تایلارینا قربان ایتسین...

بو، حمید و اولوت کیمی الوط جوانلار دورکه مالی و جانی حتی آبرو وشرفلرینی بو کیمی عفریته‌لره فدا ایدیرلر وآخرده فلاکته‌دوشرلر...

عرقین تتقسی، دلبرین ناز و عشوه‌سی و حمیدین دورمسنده اولان شیره یشمیش مبلچگه‌یزه‌ین یولداشلارین تعریف وتوصیفی و یالتاقلاماقی حمیدی توزوندن چیخارمیشدی.

او، تازه تازه اوجاغدان سمد یئنن بو شعرینی که: (بیرایم ایچون دنیا ده بوندان یاخشی‌راق بیر لحظه یوخدور و دنیانین ایس و یاخشی‌سیندان نه‌خبریمیز و نه‌ده قیمیزیوخدور) او خوبورمدی ودلبرین دوداقلاری‌یله دوستلوقی تازالایردی...

یوزلیك حمیدین الینده دلبرین آلاگوزلرینه تصدق اولوب‌یانارکن حمید خوش‌لانیردی و جاهلیق عالمنده بو کیمی موفقیت لرینده مسرت قالیردی. او یوللاری سیل سو کیمی خرج ایدیردی یاندیریردی آنجسان ترخیرلیر آلمیردی. البته اولوت حقی وار ایدی چونکه او، بو یوللاری قازان‌مان ایچون هیچ بیرزحمت چکمه‌میشدی. تبریزلیلر دیمشکن‌الله مال قویوب گیده زحمت الیمین. حمیدین زحمتلیك آتاسی بو یوللاری نجور یغیب و اونلاری بیربیرتوپلیانادقدر شیجه‌مین‌لفرمشغول ذمه‌قالیب فعلا بیزیم صحبتیمزدن خارجدور. آنجاق بیچاره بو یوللاردان و مال دولتدن هیچ بیرخیر گورمه‌دی.

او، ایللر بویی حجره ده بیر چوره‌کدن باشقا بیر زاد یمه‌دی و آدلی سانلی تاجر اولدوغونا باخمیاراق قهوه‌چی‌دن قندسیز چای ایچیردی و شهرلی‌سینی بازاردان آلاردی تا چالیش بیری مثلا بازیم شاهی اوجوز باشا گلسین... او وقتلر حمین‌وحمید کیچیك ایدی و مدرسه یه گیدردی. او، تاجر اوغلی اولدوقی حالدا بیر شاهی یولا حسرت قالاردی و آتاسی نوی یول خرجلیك یولولی تورگیه‌سین دیه اونا یول وئیرمزدی. او وقت‌لر حمید آتاسین امرینه گوره (سحر گون ایله چیخاردی و آخشام گون ایله ایوه گیریردی) و گئجه کوچه نه اولدوغونی بیلمزدی اونا گوره ده اونا چوخ یه گئچیردی وچوخ‌سعیلاردی. آنجاق آتاسین توزخوسوندان بیرزاد سویلمزدی. حمید تازه‌ایگرمی ایکی یاشینا دولموشدی که آتاسی وفات ایتدی ومین‌مصیبته‌یغیش یوز مین لرجه پول و مال دولتی حمیده قویدی.

ایندی حمید مالی سیز و قوزخوسوز یاشاییر هیچ جوره زحمت و مشقت چکمدن الینه دوشوش مفته پولی‌وار دولتی سیل سو کیمی خرجلییر (کیف) چکیر.

دلبر، دولی استکان عرقی اونون الینه وئیرکن جدی بیر قیافه ایله اونون دونن گئجه هارادا قالدیغینی و نه اونون یاتاگئجه‌دیگین سوروشور واونون قراندیه دونن گئجه‌سحره قدر یاتمادیغینا یله‌یریردی. بیچاره حمید بو(بازاری) سوزلره آلدانا راق، گوزلریم اوسته ایندی‌که سن منی یولدو ایستیرسن ساباح گئجه‌دن ایوه گیتمرم و هر گئجه سنین یانینا گللم دیه‌دی. سونرا ایسه الینی جیبینه اوزادیب بیر دسته اسکناس چیخاردی. گوتور بو پوللاری ساباح گئجه‌نین سورساتین دوزلت دیه دلبرین اوستونه آتدی. لاکین حقیقتده ایسه دلبر اونون توزولی یوخ بلکه حمین بو یوللارینی ایستییر و سویردی و اگر ساباح گئجه حمید گلسه ده بیله هیچ غمی یوخدور.

گئجه گئچیردی، عرقین تتقسی حمیدی مست‌ایدیب توزولدن‌چیخاردی آرتیق اولی آخیر بیر یوخی‌دوتوب، همان اوتوردوقی یئرده یخیلدی و یالتاقلاری اگینده یاتدی. دلبر نورا بیر یئر گئیریب اونون اوستونه چکدی و توزی ایسه گیدیب بیرآیری اوطاقدا یاتدی... سحر حمید خمار خسته خراب کوچه ده راست گلن تانیش لارینا دیردی: یئرسیز یوخی گئن گئجه آی کیف‌ها...

گنجعلی صباحی

وطن و خلق محبتی

۳

توز وطن و خلقینی سئومیه‌ن انسان دنیاده اولماز آنجاق ساتقینلار وطنین سئومیه‌بیلر. گنج شاعرآقای علی توده:

شاعر وطنین سئو بیر جان کیمی،
عزیز دوت اونی بیر ارمغان کیمی،
یوردونی خلقینی سئومیه‌نلرین،
حیاتی داغیلار بیر دومان کیمی.

هئچ یارچادا، یوردونی‌خلقینی سئومیه‌نلرین حیاتی بیر دومان کیمی داغیلار دیه یوروندوگی فکر تام حقیقتدر.

استعدادلی‌شاعره مدینه خانم گلگون «وطن عشقی» شعرینده:

توی التینیت بوتی عالم،
وطنم در جانانیم منیم،
قوجاقلیشدان اوزاق گئتسم،
زندان اولور هر یانیم منیم،

دلینکله نه درجه ده وطنه باغلی اولدوقینی وطن وخلقدن آیری یاشایا بیلمه‌دیگینی صاف بیر اوره‌کله اظهار الدیر.

وطن وخلق محبتی یالنیز یازیلی ادبیاتیمیز چرچیوه‌سینده قالمایر، شفاهی خلق ادبیاتیمیزدا، عاشق ادبیاتیندا داها دا یدیعی افاده لرله منعکس الدیریلمه گده در. خلق آرتیستی عاشق حسین (جوان) یازیر:

تورخساری‌ین هئچ آغ گلمدیث،
ال چکمه ریك بیز وطندیث،
خوش آرزومونوز بو دور سندن،
اول سن آزاد بیزیم تبریز.

بو کیمی یوزلرجه یارچالاردان، خلقین پاك دویغو و وطنه اولان محبتلری بیر بلبل نغمه‌سی کیمی اوره‌کلری اوخشایر.

بو جور وطن و خلقینی حقیقی اودلی بیر محبتله سئون، وطنینین گوزه‌للیگیندن لرزه میزین دوز گون سیاستی نتیجه‌سینده، وطنیمیزین قلعه‌لرین قلعه‌لره گئچمه‌سیندن، خلقیمیزین بیرلیك وساروسیلماز اراده‌سیندن الهام آلاراق، ادبیاتیمیزی سوز اینجی‌لریله زنگینله دمن آقای کاشف، محزون، یوردچالی، نیکنام، شیدا، خشکنابی، قهرمان زاده وسایر..... کیمی یوزلرجه شاعر ویازیچیلاریمیز واردر که، بونلار آزاد وطن آزاد الهام شراط طینده یازوب یارادیرلار. عشق اولسون وطن وخلق محبتیله دیرگون‌لنلره...

«امرار لی شاعر»

گئچن مقاله میزده کی نیا مثاللاردان آیدین گورولدورکه، آذربایجان ادبیاتی حقیقتا وطن و خلقه درین سئوگی و حرمت بسله ین بیر ادبیاتدر. ادبیاتیمیزین ایکنجی بیر خصوصیتی بودیلیك همیشه یاد اولماسیدر. وطن و خلقیمیزین ان آغیر دقیقه‌لرینده بئله ادیبلریمیز ورکه چکه قطعی بیرامید بسله‌نیلمیش، هردوورلو آغیرلیق و فشاردان خلاص اولماق ایچون خلقه مبارزه یوللارینی گوسترمیش، مشعل کیمی اولوب قارانلیق یوللارینی ایشیقلاندرمیشدر. خلقیمیزین حیات و مبارزه سیله آیریلماز بیر صورتده باغلی اولموش، اونون دویغو- اضطرابلارینین، ایسته‌ك آرزولارینین، مبارزه و قهرمانیقلارینین همیشه شاهدی اولموشدر.

بو گونکی معاصر شاعرلریمیز ایچریسینده دیلینین ساده و شیرینلیگی، سلوب و یارادیجیلیق اعتباریله توزینه مخصوص یئر دوتموش معلم و شاعر آقای سامرین یارادیجیلیقی دقته شایان در. «چیخ ای گونش» شعرینده:

گل ای بولوت، ده‌ییر لردن
یو چوللره یاغیش چیله...
چیخ ای گوزل بهار گونی!
یوللاردان گوله - گوله.

علی توده

او گونش هر زمان یانیب - یاناجاق

حیاتین آیناسی سحر در - سحر!
او بوتون خلقه ایله یاراشیقدر.

اونا طالعینی یازیبدر بشر،
گوزه‌ل جمالینا عالم عاشق در.

***

سحر در یاخیر ام طبیعه من
نه قدر شیرین‌در، بیر رباب کیمی
انقلر ساز یئدر گهر یا کیمی،
داغلارین دالیندان گورونون یاری
قیزاریر - قیزاریر او، یانیر یئنه،
اوندان گوی دنیزلر مین‌بیررنك آلیر
اولی سلاملاییر هرچول، هرچمن،
قارا گوزلی لاله، آل یاناقلی گل،
سوریلر اوتاریب نی چالان چوبان،

قارانلیق چکیلیب گئتمیش یوخیدن
سحرین کاروانی، صبحین نسیمی
گونش، بو سحرین یاشین همدمی
سونرا یاپراق کیمی قالخیر یوخاری
اونونلا کائنات - بو یاتیر یئنه،
هر داغ توز یاشینا بیرجلیك آلیر
میشه‌لر قوینوندا ییتن یاسمن،
یاقری‌قان، سینه‌سی ساپ ساری‌بلبل،
گئجه قایالاردا تك قالان چوبان،

***

اولی آلقیشلاییر او یازیق انسان
دییر: «ای هر ییچ ظلمتی‌ترك یان!
سیل، بو چیچكلرین شبنمی سیل!
توی حیات قایناسین بیر بولاق کیمی،
یئنی‌دن گوگرسین انسانین عمری!

گیچیك پنجره‌لی قارا داخمادان،
توی سنین نورینا غرق اولسون‌جهان
یوخسا او یاندادا توروبان‌ده‌گیل
توی جهان یاغیندا گوك یوداغ کیمی
چونکه یوزمانین یوبله در امری»!

***

بو خوش منظره‌لی سیر الدنده من
یئنه اوزاقلاردا دومان گورونور،
او قومل چوللری دولانیر بیر - بیر
او هر دقیقه ده دوشونور یونو:
بو گوك آسماندا نورلی گونش وار،
او گونش هر زمان یانیب - یاناجاق!

دنیا بیر آتلیقا گئچیر گوزومدن،
آشکارا چیخاییر پنهان گورونور،
فلاکت گردیریر، تولوم گردیریر
چوروك حیاتین یتیشیب سونی
اونا آرخالانیر بوتون مظلوم‌لار،
اونونلا تار گئجه ایشیقلاناجاق!

اعلان

سوومت کتاب مغازاسیندا (ستارخان خیابانی) آذربایجان دیلینده تازا کتابلار ساتیشا بوراخیلمیشدیر.

۱) ستالین - اثرلری ۱ نجی جلد.
۲) ستالین - دیالکتیك و تاریخی ماتریالیزم حقینده.
۳) م. قورکی - سئچیلمیش حکایه‌لر.
۴) نظامی گنجوی - یئددی گوزه‌ل.
۵) رسول رضا - وفا.
۶) حسین مهدی - اوددلی قلبلر.
۷) یارتو - مکتبلی.
۸) قوربانوف - ایگیت.
۹) ساریوللی - گنجلیك عشقی.

و هابئله آذربایجان مجله‌سی ۹ نمره.

سوومت کتاب مغازاسی

ارتجاعی فعالیتلر قارشیسندا

یئنی کسگین سلاح

آزادیخواهلارین بیرلشمه‌سی ایله ارتجاع قطعی بوخلیقا محکوم اولدی

گوندلیك موفقیتلر ایچریسنده یئنی بیر مرحله‌نین باشلانماسی و آلتی آزادیخواه فرقه‌نین ائتلافی ایران آزادیخواهلارینین یاخین گله‌جکده داها آرتیق غلبه قازانماقلاری ایچون تورەوی جریانلاردان سایلایلیر، دیمك بوصون مرحله ارتجاعین مردار و منحوس فعالیتلری قارشیسیندا بیر بویوك و کسگین ضربه اولماقلا اونون هر جور تشبثاتینی‌نوتین آلماق ایچون آزادیخواهلارا بئی امکانلاری وئریر.

گله‌جك بیزدن و عموم آزادیخواهلاردان آرتیق فعالیت و فداکارلیقلار گوزلییر، بو باره‌ده بیز هئچ گله‌جك جریانلاریت اوغروندا قطعی غلبه قازاناق ایچون هر بیر جوره لازم وسیله‌لری الده ایتملی‌ییك. آذربایجان خلقی دفعه‌لر ایله ثابت ایتمیشدر که اونلارین فعالیت و فداکارلیق و مقدس آزادلیقلاری بوتون ایران خلقی ایچون ضامن و سرمشقدر. حقیقتده بیز چالیشیریق بوتوت ایران اولکه‌سی بیربارلاق و آیدین حقیقت ایله ایشیقلانسین، چالیشیریق آزادلیق آغاجی بوتون ایران دا کوك سالسین.

ایستکرمیزی عمومیت وئریب بو تجربه‌لی حیاته تعمیمك ایچون جدی صورتده فعالیت ایتملی‌ییك، بوتون آزادیخواه طبقه‌لر بو مرحله‌ده بیربیرینی اوره‌گینه یاناشیب بیرلشسین و بیر قدرت ایله قارشیلاریندا دوران مانع و یارامازلارین فعالیت و تشبثلرینی توتین آلسین و یئنی اساسلار یاراتسینلار. بیز ایستیریك ملتین کیچیك و بویوك نماینده‌لری وظیفه‌دارلاری اجتماع ایچریسنده اوز مسئولیتلرینی لایقینجه انجام وئریب و بو شرایط ایچون دوغرو و دوزگون امکانلاری اولسون.

بو ایستکلر بوندان صونرا ائنگل و فاسد عنصرلرین آزادلیق قارشیسیندا مانع توره‌تمه‌سینه اجازه‌ وئرمه‌یب و خلقی زمان و عصر اقتضا ایتدیگی حکومت و تشکیلاتا مالك ایده‌جکدیر. ارتجاعین منحوس عامللری اوز مردار تشبثلرینی اجرا ایتمگه امکان تاپابیلمه‌جکلر. دموکراتلار، آزادیخواهلار بو مقدس شعارلار آلتندا ایره‌لیله‌جکلر و بو حقیقی ایده‌آل و غایه‌لر ناغلبه قرابه بیرلیکده خلقی آزادلیق و سعادته یئتیره‌جکلر.

دموکراتلارین قیافه‌سیندن حقیقت گونشی پارلاییر بو فداکار عنصرلر و اونلارین مقدس غایه‌لری قارشیسیندا عرض اندام ایدمن، مخالف عکس‌العمل و فعالیت گوسته‌رمن و خلق علیهینه توطئه‌لر توره‌دن کیسه‌لر همیشه‌لیك یوخ اولاجاقلار. دموکراتلار، آزادیخواهلار هرفیت ایله اولورسا اولسون بوتون ایران خلقین نجات وئریب و بومنحوس دوره‌لره سون قویاجاقلار، بو مرحله‌ده ایران توره‌یاقلاریندا بوتون دموکراتیك اصول و حقیقتلرین بیرسیرا یاراماز ظلم و اجحافلار نتیجه‌سینده پایمال و تلف اولماسینین قاباغین آلیب خوزستان نفت کارگرلریندن دوتوب سیستانین ویرانه و خرابه زار منطقه لرینده چیلاق و آج بیر حالده اینله‌ین بدبخت ایرانلیلاریت نهایتسیز محرومیتلرینه سون قویاجاقدر.

ارتجاع و اونون مردار نماینده‌لری اوزون ایللر ایران خلقلرینین باشسیز کتله لرینه هرجور تعدی و ظلم گوستریب اونلاری آرتیق‌اورتا عصرلرده یاشایان خلقلر حالینا سالیبشلار سا داخی‌اوز یارامازجا کیث لرینه دوام وئره بیلمیه‌جکلر.

دموکراتلار، مؤتلف آزادیخواهلار حق و حقیقت دن دفاع ایدیب و بو مقدس هدف اوغروندا آخر قطره قان و سون نفسه قدر اوساناجاقلار. ارتجاع قطعی شکست مرحله‌سینده سون‌سکرلرینه دایاناراق مخالف جریانلار توره‌تمك ایستر سه یالنیز محرومیت و بوخلیقدان باشقا بیر نتیجه‌یه چاتا بیلمز، غلبه آزادیخواهلار ایله‌دیر.

یاشاسین بیرلشمیش ایران آزادیخواهلارینین پولاد دایت محکم ائتلافی جبهه‌سی!

کامل بصیری

اعلان

آذربایجاندا خلق یارادیجلیغی صنعتینی تشویق ایتمك واهالیی آذربایجان خلق یارادیجلیغی اوستالارینین اثرلریله تانیش ایتمك‌مقصدیله سوومت اتفاقیله مدنی علاقه جمعیتی و سوومت مدنیت ائوی ایران آذربایجانی خلق یارادیجلیغی اوستالارینین اثرلریندن عبارت تبریزده‌کی‌سوومت مدنیت ائوینده سرگی تشکیل ایدیر.

سرگیده اشتراك ایتمك ایستین‌خلق یارادیجلیغی صنعتکارلاری اوز اثرلرینی سوومت مدنیت ائوینده سرگی کومیسیونا تقدیم ایده‌بیلر.

سرگیده اشاغیدا گوستریلن صنعت اثرلریله اشتراك ایتمك اولار.

۱ – مختلف توخوما صنعت ایشلری: خالی، خالیچا، پالاس، شال، تیرمه کلاغایی، یایلیق، پارچا، یاقما، زنجیره، تورتسوك، پرده، خورجون، کیسه، قلمدان قابی، جوراب و غیریلری.

۲ – پارچا اوزه‌رینده ایشله‌مه، چکمه، تیکمه و گلابتین ایشلری.

۳ – زرگرلیك و مینا ایشلری.

۴ – ظریف ساخسی قابلاری.

۵ – مختلف تومولی ظریف نجارلیق، خاتم و منبت کارلیق ایشلری.

۶ – مختلف مسگرلیك و قلم ایشلری.

۷ – مختلف قابلار اوزه‌رینده قاشلیق و قلم ایشلری.

۸ – یوخاریدا کی‌لاردان باشقا خلق یارادیجلیغین مختلف ساحه‌لرینه عائد ظریف ایشلر.

گوستریلن بوتون اثرلر مرداد آیینین ۲۰ سیندن دی آیینین ۱ نه‌قدر (آغوست آیینین ۱۱ ندن دیقابر آیینین ۲۱ نه‌قدر) مدنیت ائوینده قبول اولوناجاقدر.

سرگیده بیرنجیلیك قازانان اثرلریت اوستالارینا آشاغیدا گوستریلن اوچ درجه‌لی مکافات وئریله‌جکدر.

بیرنجی درجه‌لی مکافات	۱ عدد بئش مین ریال
ایکینجی درجه‌لی مکافات	۲ عدد هر بیری اوچ مین ریال
اوچونجی درجه‌لی مکافات	۴ عدد هر بیری مین ریال

تشکیل اولونان خلق یارادیجیسی سرگیسی ایکی آیا قدر دوام ایده‌جك و صونرا اثرلر اوز صاحبلرینه قایتاریلاجاقدر.

سرگیه دایر معلومات آلماق ایچون هر گون سحر ساعت ۸ دن ۱ ره قدر مدنیت ائوینده حاجی زاده‌یه مراجعت ایتمك اولار.

مدنی علاقه جمعیتینین اداره هیئتی مدنیت ائوی مدیریتی

نثری خشکنابی

عشق و محاربه!

یا

آلکساندرین خاطره‌لری

– ۲۰ –

آی گوئین ماوی صحیفه سینه‌دن نور آخ ایتمیگی یئره ساچیر. قروسا تماشا ایتدیکده بو گوزلی وورروشمادا قربانلیق اولمیش ال سیز ـ ایاقسیز جسدلرین مرموز و فاجعه‌لی بیر وضعیتده هر طرفده دوشمکلرینی گورمه‌جه ییك.

عسکرلریمیزین چوخی اوز یولداشلارینی تاپماق ایچوت وورروشما یئرینه گئدیرلر. من ده «ایوانی» آختاریرام. لاکن اونون یئرین نشان وئرمن یوخدور، اختیارسیز چوله قاچیرام، اولمیش جوان جسدلرین آراسیندان کئچرکن سول گئدیرم. هئچ بیر مقصدیم اولمادان بوگوروره‌م، عسکرلر قانلی تورپاقلارین اوزه‌رینده یاتیبلار.

بو جسدلر بیزیم و آلمان عسکرلرینین جسدلری دیرلر. «سیمون» یارالی عسکرلره سو آپارماق ایچون عسکرلریمیزه لازملی دستورلار وئرمیشدیر. بیله لیکله بیر سوسیزلیقدان جان وئرمکده اولان دشمن عسکرلرینی و اوز یولداشلاریمیزی نجات وئریب خسته خانه‌یه گوندریریك.

سیمون، اوز قارداشی گرگین ایله اوزاقدان گورونیر، اونلار اوزاق یئرلره باخماقدادیرلار، اونلارین یانینا گئدیب سلام وئردیکدن صونرا سیمون منیم دیری قالماغیمدان مشوش‌رنگ گوله ـ گوله الیمی سیخیر، صونرا میدانسا دوشموش جسدلره اشاره ایدیب:

«بونلار وطنیمیزی حفظ ایتمك اوغروندا اوز وظیفه‌لرینی یئرینه یئتیردیلر...» دئییر.

...

اوزاقدان بیر قارالتی گورسنیر، سانکه اوز چیگنینده بیر زاد آپاریر، گاه اوتورور و گاه دورور، قاباغا گلیر و صونرا ینه بیر نئچه لحظه‌لیك گوز بیزیمن نوتینده ت غایب اولور.

سیمون و گرگین اونا طرف گئدیرلر. بیزیم فاصله‌میز اونلار ایله چوخ اولدیغینا گوره چوخ وقت دئن بیری یولا دوشمکیمیزه باخمایاراق هله اونلارا یئتیشه‌میشیك...

ایندی بیز، اوزاقدان یالنیز بیر عسکری تشخیص وئره‌بیلیریك، او، اوز یولداشلاریندان بیر نفری، مثلا اوز قارداشی تولیشلرین اچه ریسیندن تاپیب و اونو حمل‌ایدیر.

بعضی وقت یئره یخیلیر، یوروللوغین آلدیقدان صونرا ینه قالخیر و اوز یولونا ادامه وئریر...

چوخ سرعتله قاباغا گئدیریك، بیردن یئره او عسکر یئره دوشه رك گوزیمیزدن غایب‌اولور، بو، بیزیم نظریمیزده تعجبلی بیر ایشدر، بیزده خصوصی بیر حس اویانیر، بیزی تحریك ایلدیر، هاموبیز او، نا معلوم عسکره طرف یوگوروروك...

آه!... بو یازیق جوان کیمدر؟!... بلی، «ایوان»! ایوان! منیم شاعر و یازیچی یولداشیمدر که اوزیمین وشالی سی‌نین قانینا بولاشمیشدر...

«ایوان» اوز نشانلی‌سینین جسدینی تولیلرین آراسیندان تاپدیقدان صونرا اولو‌خسته خانه‌یه حمل ایتمك ایسته‌ییر، ایوان اوزی ایسه بیر نئچه یئردن یارالانیب و قان اولوت اعضاسیندن آخیر...

بونلا برابر ینه ده منیم سئوگیلی یولداشیم ایوان اوز نشانلی‌سینی بیر اوزون مسافت حمل ایتدیکدن صونرا تولوب و یا بیهوش اولمیشدر.

سیمون، آمونیاك شیشه‌سینی جیبیندن چیخاریب اونو بورنونین قاباغیندا دوتدی، ایوان بیر آزدان صونرا غش‌آلیب و گوزلرینی آچیر، هذیان دئییر، دئییر:

ـ اوراداندان، اوراداندان که بیر آلمانلی عسگر... نوز... سونگوسین... نشانلی‌مین سینه سینه... سانجمیشدر اورادان... خسته خانه‌یه...

صونرا اوز اطرافی باخاراق گوزلرینی منیم قیافه‌مده متوقف ایدیر، گوزلریندن یاش توکوره‌ك دئییر:

آلکساندر!...

صونرا قالخیب اوز شعورینی جمع ایدیر، سیمون اونون الیندن دوتاراق عزیز یولداشیم ایوان!... دئییر.

ایوان اوز فرمانده‌هی سیمونی و گرگینی تانییر...

خبردار حالینده دوروب نظامی اصول‌ایله سلام وئریر، مفهومی آنلاشیلیان شیعه کلمه سوز دئدیکدن صونرا باشی گیجله‌نیب و گوزلری قارالیر، اختیارسیز یئره دوشور.

صونرا ینه آییلیب اوز قومیسینه عامیین قولاغینه...راق نشانلی‌سینین جسدینی قوجاقلاییر، دوداقلارینی اوز مقدس یاراسیندان و وطنیندن دفاع ایتمك اوغروندا دشمنین زهرلی سونگولری ایله تولموش گنج قیزین سویوق دوداقلاریت قویدقدن صونرا اوز اطرافینا باخاراق حزنلی بیر آهنگله:

وطنیم!

دئییر...

بو وقت یئره دوشوب و ابدی اولاراق تولور...

صلح اوغروندا

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

و آلمان آراسیندا اتفاق یارا- تماق در ... اگر بیز اوروپا بیر- لشمیش دولتلرین تشکیل ایتمه‌لی یئک گرمک فوری ایشه باشلاماق چونکه ایندی «آتوم بومباسی» اختیار- یمیزدا وار و بو عزیز فرصتی الدن ویرمه‌مه‌لیز ... »

چرچیلین بو معروضه‌سینده اوروپا نین که جک سعادتی ، ایچون هر بیر- شئی تاپماق ممکن در . بو معروضه ده هیتلریت چوروموش نظریه لرینت « اوروپا خانواده سی » حقیننده ، گوروشکین سوزلرین « غربی اوروپا نی بالشویزم خطریندن نجات ویرمک» باره سینده و « مونیخ » سیاستی طر- فدارلارینین « آلمانی آزاد و توز حالیله قویماق » خصوصندا گورمک و اوخوماق اولار .

اسکی تولکی توز لنه توره‌دن نطقینده واتیکانین دیکته ایتدیکی سوزلری ، محاربه طلب ایده‌ن‌تروست- لارین آرزولارینی تمامیله یاخشی و آیدینجاسینا بیان ایتمیشدیر . روزنبرغ و گوبلزین نظریه‌لرینی « نژاد اوستو- نلیکی » باره سینده ایتدیکی محاربه دوروینده‌کی انگلیس باش وزیری نین آغزیندان ایشیتمک اولور .

« روزنبرگ » بو نظریه لری اجرا ایتمک مقصدیله ارتکاب ایتدیکی جنایتلره گوره تولوم جزاسینا محکوم و آسیلدی ولی دنیانین صلحینی و تهلکه سیزلیگین یوزماغا چالیشان و همان فجایعین یئنی‌دن تکرار ایدیلمه سینه سبب اولان ، چرچیل لر آزاد صورتده وار قوه لریله فعالیت گوستر- مکده دیرلر و اونلارین بو کیمی جنا- یتکار سوزلرین هر گون بیر شهر دن و حتی انگلیس پارلمانیندان اشیتمک اولور .

چرچیل بو منحوس ماموریتی انجام ویرمکده تک دگیل ، اونین یاخین همکارلاریندان «آنتونی‌ایدن» و «مارشال‌اسموتز» ده بو ایشده اونین موثر کمک‌چیلری حساب اولورلار .

نچه گون بو واقعه دن صونرا سنتیابرین ۲۳ نده « ایدن » سابق انگلیس‌خارجی‌ایشلروزیری‌«وانقورت» دا نطق ایمورکن « بیرلشمیش‌اوروپا دولتلر » نقشه سینی یئنی‌دن مطرح و بو نقشه نین اجرا ایدیلمه سین طلب ایتدی . ایدن خصوصیله قید ایتدی که « اوروپا بیرلشمیش دولتلری نین وجوده گلمه سی غربی اوروپا دا او- لان دولتلرینت مشترک و اختصاصی منافعینی قوروماق ایچون حتمی و ضروری در ... »

عین زماندا « ایدن » یونانده فلسطین ده ، هندوستاندا ، ایراندا ، اینه‌وروپا دا ، کئچن حادثه لری اونو- داراق ، انگلیس حکومتینه « امپریا- لیست » سیاستی نسبت ویرمکی ، تکذیب ایتمیشدیر .

انگلیس محافظه‌کار فرقه سی نین لیدرلریندن صونرا جنوبی افریقانین باش وزیری آدلانان مارشال اسموتز غربی اوروپانین زیارتینه گلرکن انگلستاندا (ابردین‌شهرینده) یاریمدا و خصوصیله هلند پارلمانیندا سوپله- دیگی نطقلرده همان فکرلری و همان نقشه لری تبلیغ ایتمگه باشلایب و انقلو ساکسون لارین اساس نقشه- لرین آلمانیانی قدرتلندیرمک باره‌سینده آیدینجاق تشریح ایمرک «آلمانیا- نی ایرلیکه احیا ایتمک و بو دولتینه فرانسه آرا سیندا محکم دوستلق علاقه سی یاراتماق فوری و قوتی بیر مسئله در » دیمیشدیر .

« اسموتز » اوز نطقینده اوروپا بیرلشمیش دولتلر نقشه سین داها آیدین

سویله میشدیر . اونین عقیده سینجه (مقصد اونلارین عقیده سی) « اوروپا نین بو مهم حیاتی ایشیندن توتری نه ایچون بویوک بریتانیا باشدا او- لماسین ؟ اونین هیچ بیر خصوصی منفعتی و نظری اولمادیغینا گوره و هر بیر ایسته‌ییلن‌مقلره مالک‌اولدوقی ایچون ، بو بویوک وظیفه نی عهده‌دار اولماغا صلاحیتی وار در . انگلیس امپراتورلیقی بیر اوزونده مللر آرا- سیندا علاقه یاراتماق ایچون سرمشق و نمونه در ... »

بیز صلح کونفرانسیندا بو سوزلری ایشیدمورکن ، غربی اوروپانین مللترین آلداتماق ایچون نچه بوش و معنا- سیز سوزلر ایله مجهز اولموش بو- سیاسی « کوکلا » لارین اظهاراتینه کولوروک .

***

« بوین » انگلیس خارجی‌سیا- ستین تمامیله چرچیلین نظریله تعقیب ایدیر . اونا گوره انگلیس کارگر فرقه سینین آدینا حکومت‌ایدمن «اتلی» حکومتی‌نین خارجی سیاستیله ، چرچیل حکومتی‌نین خارجی سیاستنده هیچ‌بیر اختلاف گورمک ممکن دگیل .

صون گونلرده « بوین » پار- لماندا اوز سیاستی باره سینده دانیشار- کن ، مخالف فرقه نین گوولینی‌تمامیله اله ایده بیلدی و محافظه‌کار فرقه‌سی نین لیدرلری اوز نظریه لری‌نین‌میانه تطبیق اولدوغونی گوردیکده ، بوینی تنقید یوق بلکه تحسین و تمجید ایتدیلر .

فرقه خبرلری

۴ نجی محله قومیته‌سینده یئنی تحصیل ایده‌نلرین امتحانی

تبریز‌شهر قومیته‌سینین ٤ نجی‌محله قومیته سینده تاسیس اولونوش درس کلاسینین « کس و شفاهی » امتحا- نلاری دوشنبه‌گونی آبان آیینین ۲۷ سینده آخشام ساعت ٦ دا ، باشلاییب و ساعت ۸ ده بویوک بیر موفقیتله خاتمه تاپمیشدیر .

تبریز شهرقومیته‌سینین محله‌قو- میته‌لرینده برنجی درس قلا- سلارینین امتحانلاری

تبریز شهرقومیته‌سیندن اداره‌میزه یازیلان خبره نظرا : فرقه‌میز خلق معارفینه آرتیق اهمیت ویردیکینه گوره تبریز شهر قومیته‌سینین وسیله‌سیله‌محله قومیته‌لرینده تاسیس ایتمیش اولدیغی درس قورسلارینین برنجی کلاسلاری امتحانلارینا معارف اداره‌سینین نماینده لری‌نین نظارتیله مهرآیینین ۲۷ سیندن اعتبارا رسمی صورتده باشلاییب آبان آیینین ۲۷ سینده موفقیتله قورتار- میشدیر .

بو کلاسلاردا بوتون تحصیل‌ایدمن بوتون قادین و کیشیلر امتحانلاردا اشتراک ایتمیشلردیر .

۹ محله قومیته‌سینین درس کلا- سلارینین امتحانلاریندا اشتراک ایدمن ۳۱۵ نفر قادین و کیشی‌دن فقط ٦۳ نفری رد اولونموشدور

برنجی کلاسین امتحانینا اشتراک ایدمه نفر چوخ آز بیرمدتین ایچرسینده یاشلی آداملارا مخصوص اولاراق آنا دیلینده یازیلان کتابین برنجی جلدینی قورتارمیشلار و حساب‌ادابیر ملیونلاردر یازیب جمع ایتمک توکره‌نمیشلردیر .

یازیچیلارا

محترم‌یازیچیلاردان‌خواهش‌اولونور یازدیقلاری مقاله‌لری مرکب ایله و آیدین یازسینلار تا روزنامه‌اداره‌سی‌و مطبعه‌نی‌اشکالا دچارایتمه‌سینلر .

داخلی خبرلر

میانادان

میانا جوانلار تشکیلاتی ، آقای شیرزادین آذربایجان مرکزی جوانلار تشکیلاتی‌نین صدرلیکینه فرقه‌میز طر- فیندن تعیین اولوندیغی تبریکدن صونرا موفقیتلرینی آرزو ایدیرلر .

مرنده‌ده خانملار قلوبی

مرنده‌ده خانملار قلوبی « مژده » آدلی بیر دیوار غزیته‌سی نشر ایتمگه باشلامیشلار بو یاخینلاردا اونونجی نمره‌سی انتشار ایتمیشدیر .

معارف آتتورال هیئتی

دوشنبه گونی آبانین ۷ سینده گون اورتادان (٤) ساعت صونرا ، معارف آتتورال هیئتی‌نین تشکیلی‌منا- سبتیله ، قبلا ایدیلنت دعوت اوزره بوتون دولتی مدرسه‌لرین مدیر و معلم‌لری قیزلار دارالمعلمینی سالونندا بعضی نطقلر سویلندیکدن صونرا مذ- کور آتتورال هیئتی طرفیندن « تا- جنس مصاحب » آدیندا بیر تماشا ویریلمشدر .

بلدیه خبرلری

آبانین ۱۹ یندن ۲۵ ینه قدر بلدیه مقرراتیندان تخلف ایده‌نلردن ۲۲ نفر بلدیه محکمه‌سی طرفیندن نقدا جریمه ویرمگه محکوم اولونمیشلاردر .

تهرانداکی ایران‌اتحادیه‌لرینین مرکزی شوراسینه موسقوادان گلن تلغرافلار

رهبر روزنامه‌سی ۲۸ آبان‌تار- یخلی ۸٦٤ نجی نمره‌سینده سوومت اتفاقی زحمتکشلر اتحادیه‌لری‌مرکزی شوراسینین ایران زحمتکشلر اتحادیه- لری شوراسینا گوندردیکی بو تلگراف- لاری یازمشدر .

تهران بیرلشمیش مرکزی شورا- سینین مسئول کاتبی آقای رضا روستا سیزین ۲ نوامبر تاریخلی تلگرافیزین جوابیندا خبر ویریریک سوومت اتفاقی اتحادیه‌لرینین مرکزی شوراسی دنیا سندیکالار اتفاقی‌نین عمومی‌کاتبی‌آقای لوئی سایانا بیر تلگراف گوندریب ایرانا بیر هیئتین گوندریلمه‌سی و اتحادیه‌لر آزادلیغی‌دان مدافعه ایتمکدن توتری لازمی تدبیرلر گوتورمک‌ایچون ایتدیگیز تقاضادان پشتیبانلیق ایتمشدر

سوومت اتفاقی اتحادیه‌لرینین مر- کزی شوراسی صدری

و . کوزنتزوف

***

تهران بیرلشمش مرکزی شوراسینین مسئول کاتبی آقای رضا روستا سو- وت اتفاقی اتحادیه لرینین مرکزی شوراسی بویوک اوکتیابر سوسیالیست انقلابینین ۲۹ نجی ایل دونومی منا- سبتیله سیزین تبریکلریز و سلاملار- یزدان صمیمتله تشکر ایدیر

سوومت اتفاقی اتحادیه‌لرینین مر- کزی شوراسی صدری

و . کوزنتزوف

دورت بویوک دولتلر خارجی ایشلر وزیرلرینین جلسه‌سی

سوومت اتفاقی - انگلیس - آمریکا فرانسه خارجی ایشلر وزیرلری یئنه قراره گلمیشلر که بو گون جلسه تشکیل ویریب و توزجلی بار‌ه‌سینده و ایتالیه تریست و آلمانیا مسئله‌سی خصوصندا دانیشیق آپارسینلار .

ایرلاند - سوئد - افغانستان دولتلری بیرلشمیش‌مللر تشکیلا- تینا عضو اولموشلار

ایرلاند - سوئد - افغانستان دولتلرینین بیرلشمیش‌مللر تشکیلاتینین عضولیکینه قبول اولنالاری رسمی‌صور- تده تصدیق اولموشدر .

دنیا خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

ایتمیشلر و (۲۰) نفر کارگر فرقه‌سی نماینده‌لریندن انگلستان پادشاهینین نظامی‌لارین قوشوندا قالماقلارینا و خدمت دوره‌سینین آرتیرماق‌خصوصندا سوپله‌دیگی نطقه اعتراض ایتمیشلر انگلستان کارگر حکومتینین‌سیاستی‌نین انتقاد اولوناسی انگلستان روزنامه- لرینین دقتینی جلب ایتمیشدرلر . دا- نیشیقلارین نتیجه‌سی گوستریر که کارگر طبقه‌سی حکومتدن نگران قالمیشلار دیلی‌میل‌تلگراف روزنامه‌سینین سیاسی مخبری یازمیشدر که حکومت دولتین خارجی سیاست باره‌سنده مجلسده آپا- ریلان دانیشیقلاردا نماینده‌لرینت عا- موسینین رای‌لرینی اله کئیرمکی گوزله ییردی لیکن بو ایشده موفق اولمادی دیلی میل روزنامه‌سینین سیاسی‌مخبری یازمیشدر که انگلیس مجلسینده اعتماد رایی مسئله‌سی اورتایا سورو- لدوکده انگلستانین فعلی حکومتینه آغیر بیر ضربه وورولموشدر ، دیلی ورکر روزنامه‌سی یازمشدر که ۱۰۰ نفر کارگر فرقه‌سی نماینده لرینه دو- لتین خارجی سیاستی و فعلی حکومته اعتماد رایی ویرمه‌مه‌لری کارگرفرقه- سنین فعلی حکومتین خارجی‌سیاستندن ناراضی اولماسینا آیدین بیر دلیل‌در. بودا انگلیس کارگر فرقه‌سی نین یا- شچیلارینی اولدیقجا نگران ایتمشدر.

مصرین باش وزیری اسماعیل صدقی پاشانین موافقت‌نامه حقینده چالیشماسی

مصرین باش وزیری‌اسماعیل‌صدقی پاشا مصر خلقین شدتلی‌اعتراضلارینا باخمیاراق مصریله انگلیس دولتلری آراسیندا موافقت نامه‌نی امضالاماغا چالیشیر . بو مقاوله باغلانیرسا دو- غروسی مصر تولکه‌سی بیر مستعمره‌یه چئوریلمه‌جکدیر صوت‌الامه روز- نامه‌سی اوز باش مقاله‌سینده یازمشدر که صدقی پاشا مستعمره‌چیلر ایچون اراده‌سیز بیر آلت اولوب و گو- بودلوقلا خلق احساساتی علیهنه رفتار ایتمکده‌دیر . الاخوان‌المسلمین روزنامه‌ سی یازمیشدر که ایندی‌ایندا مصرده ایکی جور تمایل واردر . بیریسی‌مصر استقلالیتی‌طلب ایتمک و‌باشقاسی‌مصری محکوم ایدیب اسارت‌زنجیرینه‌سالماق در مصرین فعلی حکومتینین رئیسی‌بو ایکنجی تمایله مالکدر . صدقی پاشا مصر خلقی ایسته‌دیکلرینین خلافینا اولاراق ایستیر مملکتی ایکی الی مستعمره‌چیاره باغیشلاسین صدقی پاشا نیل چایی‌نین جلگه‌سینی ۲۰ ایل‌مدتنه تک انگلیسلره ویرمگه چالیشیرمصر

خلقی بو ایشه شدتلی اعتراض ایدیر- لر اونلار دیپرلر تولکه‌میزین اجنبی- لره مستعمره اولماسینا راضی دگیلیک ایندی داها او زمان دگیلدر که شرق مللتری سابق زمانلار کیمی مستعمره چیلرین اسارتی آلتندا یاشاسینلار .

بیر آدام‌عربستان‌دان» فیلمی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

صورتده بوصیاحتی دالی قایتارماقین بیلدیریر .

سروان ریکاردی وطن‌پرست‌لرین سیاهیتی لانره پیشنهاد ایتدیکی شرطلرله دکترین قیزینا وئریر ...

بو فیلم باشدان ایاغا فاشیزم علیهینه مبارزه آپارانلارین قهرمان- لیقلارین گوستریر . اونلار سارسیلماز ایمانلارین چتین‌لیکلرین قارشی‌سیندا اودوزموولار . آخیردا لانر آمریقا دااپشله‌ین یولداشلارینادا نجات وئریر.

سروان ریکاردی لانرین‌سه‌وديکی قیز ایله بیرلیکده لنده‌ن‌خارج‌اولماق ایچون ویزا آلماقا گلیر . اوناقین اولورلار . لانردن ، اونلاری تانی‌بیب تانیماماقینی سوروشیرلار . لاکن لانر اوقیزی سه‌وديکی ایچون اونلاری تانیماقین گیزله‌دیر .

بو فیلم هرجهتدن صون درجه‌ده یاخشی اولماقلا برابر ایکی جهت دن تنقید ائدیله‌لردر :

بیرینجی جهت بودر که سروان ریکاردی که بیرفاشیست افسردر قیزین محبتی خاطرینه وطن‌پرست‌لرین سیاه- هیتین منقل‌لره وئریر . بوریکاردی- نین توز وظیفه‌سینه خیانت ایتکینی گوستریرمه ده غیرطبیعی‌در .

فیلم‌ده بوموضوعی یئتیرمک‌ایچون باشقا مهم زادلاری قاباقا چکمک اولار ایدی ...

ایکینجی‌سی قیزین محبتی خاطرینه لانرین توزینی‌تانیمازلیقا وورماقیدر. گویا میللرجه زحمت لره دوزمن بیر وطن پرست مبارزقیزین خاطرینه بیر خائن فاشیست افسری معرفلیک ایتمک ایسته‌میر . اوجور بیر وطن‌پرستین بو کیمی ضعیفلیک نشان ورمه‌سی چوق غیرطبیعی‌در . لانر قیزی باشقا جوره و افسری باشقا جوره معرفلیک ائدمه بیلردی ...

بو قسمت موضوع اعتباری ایله فیلمی ضعیفلتدیریر . بو کیمی منفی عاطفه لرین انگلیس و آمریقا فیلم- لرینده تکرار اولوناسی بوفیلم لری اهمیتدن سالیر ...

هرحالدا من بو فیلمی گورمکی هامویا ، خصوصیله جوانلاریمیزا توصیه ائدیرم .

دموقرات مجله‌سی

آشاغیداکی مقاله‌لر وچوخلی گراورلر ایله نشر اولدی

۱ـ بویوک اوکتیابر انقلابینین ۲۹ نجی‌ایل دونومی	
۲ـ سوومت هیئتی	
۳ـ شیخ محمد خیابانی‌نین مزاری باشیندا آقای پیشه‌وری‌نین‌نطقی	
٤ـ مرحوم شیخ محمد خیابانی‌نین مزاری قارشی‌سیندا م . بی‌ریا	
۵ـ ستالینین یونایتد پرسین ریئتی قیوق‌یئلی‌یه جوابی	
٦ـ آلتی آزادیخواه فرقه‌لرین ائتلافی	ط . فرخ‌زاده
۷ـ پاریس صلح کونفرانسی حقینده	ف ـ ابراهیمی
۸ـ آذربایجان کارگر و زحمتکش لری فرقه رهبرلیکی آلتیندا ایره لیله ییر	م ـ میرهادی زاده
۹ـ فرقه عضولری‌بیلیکلی اولسونلار	فتحی خشکنابی
۱۰ـ قلارمزنی یاملی اورقسنز	رضا آذری
۱۱ـ آذربایجان بانکی	ح ـ نصیر زاده
۱۲ـ فرقه رهبرلیکی گونی‌گوندن‌بویوبور و محکم‌له‌نیر	ح ـ نیکپور
۱۳ـ انتخابات آیی	احمد ـ احمد
۱٤ـ ایکینجی محاربه‌دن صونرا دنیا سوسیالیست فرقه‌لری نین ماهیتی	خ ـ عادل
۱۵ـ خلقمیزین دوشونن بئینی فرقه‌میز	ع ـ محمدکاری